

Colofon

Redactieleden

Dr. Roel van Wijk, moleculair celbioloog; hoofdredacteur
Dr. Eduard van Wijk, senior scientist
Drs. Nico Westerman, arts
Drs. Gio Meijer, arts
Drs. Majella van Maaren, arts
Drs. Marian Rappoldt, arts
Drs. Frans Kusse, arts; redactiecoördinator
Dr. Cor Aakster, medisch socioloog

Redactieadres

Deurloostraat 129 hs, 1078 HX Amsterdam
franskusse@xs4all.nl

Financiële post

Postbus 133, 3840 AC Harderwijk.

Raad van Advies

Drs. Astrid Noorden, master in Nursing Sciences,
Health Practitioner
Dr. Maarten Bode, medisch antropoloog, gespecialiseerd in
sociaal-culturele aspecten van Indiase medische tradities,
met name Ayurveda
Dr. Chun Lee Oei-Tan, arts
Dr. Dirkjan van Schaardenburg, reumatoloog
Dr. Fred Wiegant, celbioloog
Dr. Herman van Wietmarschen, systeem bioloog
Drs. Lex Rutten, arts
Drs. Harry Lamers, arts
Drs. Martine Busch, director Van Praag Instituut
Drs. Fleur Kortekaas, epidemioloog

Abonnementen

€ 70 per jaar (vier nummers).
Over te maken op rekeningnummer
NL96 INGB 0000 0120 66, t.n.v.:
Stg. Tijdschrift voor Integrale Geneeskunde te Harderwijk
met vermelding van uw naam en volledige adres.
Studenten krijgen korting op verzoek.

Abonnementenadministratie: tijdschrifttig@gmail.com

Advertenties

adverteren@tigweb.nl
Tel. 020-6149660, GSM 06-11392990

NB. Advertenties kunnen zonder opgave van redenen
geweigerd worden

Uitgever Stichting Tijdschrift voor Integrale Geneeskunde,
www.tigweb.nl

Omslagfoto Jan van der Greef

Vormgeving en opmaak

Roland van Helden bno, Amsterdam

Druk

Drukkerij Ten Brink, Meppel
Oplage: 1000 stuks

De redactie is onafhankelijk en werkt op basis
van een redactiestatuut.

Auteursrecht voorbehouden

Behoudens de door de wet gestelde uitzonderingen mag niets
uit deze uitgave verveelvoudigd worden en/of openbaar ge-
maakt zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

De redactie heeft alles gedaan om de rechthebbende van het
beeldmateriaal te achterhalen. Als desondanks beeldmateriaal
geplaatst is waarvan u (mede) rechthebbende bent, kunt u
contact opnemen met de redactie.

Aanwijzingen voor het aanleveren van kopij en beeld
kunt u opvragen bij de redactie.

Inhoud nr 1 - 2016

VAN DE REDACTIE

- 2 **Behoren niet-reguliere therapievormen tot het werk van artsen?**
— Frans Kusse

WETENSCHAP

- 5 **Internationale ontwikkelingen**
— Roel van Wijk en Cor Aakster
- 10 **Carstens Stichting bespreekt nieuw onderzoek**
- 12 **Werken aan de basis**
Innovatie diagnostiek in systeem biologische context
— Eduard van Wijk en Roel van Wijk
- 15 **Australisch rapport over werkzaamheid en homeopathie**
— Ton Nicolai
- 17 **Effectiviteit van ritmische inwijvingen**
— Arieanne van Kalsbeek en Joop Hoekman
- 24 **Cochrane analyse positief ten aanzien van acupunctuur
bij misselijkheid en braken, zowel postoperatief als na
chemotherapie**
- 25 **Minder pijnstillers bij homeopathische artsen**

VISIE

- 26 **De dikke darm en de kunst van het uitdrukken**
— Aart van der Stel
- 30 **Naar een andere gezondheidszorg**
— Cor Aakster
- 33 **Het menselijk lichaam als metafoor**
— Aart van der Stel
- 36 **Waarom de nieuwe Schijf van Vijf niet tot een
gezondheidsrevolte leidt.**
— Richard de Leth

VAKGROEP

- 41 **Introductie in Ayurveda**
— Gerrit Jan Gerritsma

THEMA: VOEDING

- 52 **Ayurveda en voeding**
— Gerrit Jan Gerritsma
- 55 **Gezond Chinees eten: voor elk mens anders**
— Marian Rappoldt

UI HET VELD

- 57 **Wetenschappelijk bewijs voor homeopathie al 25 jaar bekend
in Nederland**
— Lex Rutten

IN MEMORIAM

- 58 **Corine Terstegge**

NIEUWS

- 59 **Advies complementaire zorg aan ZonMw**
— Martine Busch

- 61 **AGENDA**